

Er komin við steininum yvir langabban

Arne Eidsett kom týsdagin seinnapart á Havnina við báti sínum Kolbein. Umborð hevur hann gravsteinin yvir langabban, Elias Brungot Petersen, sum var grivin í Klaksvík fyri júst 100 árum síðan

JUSTINUS LEIVSSON
EIDESGAARD

Viðhvørt kunnu smáhendingar, enda við drúgvum greinarøðum og lítið mundi norðmaðurin Arne Eidsett gruna, at hansara ferð í fjør til Føroyar og Íslands skuldi enda við so nógvum greinum. Ikki bert í føroyskum bløðum, men eisini í norskum. At ein fremmandur kemur á Havnina um summarið er sjáldan ein stórhending.

Um fyratíðina týsdagin seinnapart stevndi útróðrabáturin Kolbein á Havnina. Umborð sat 67 ára gamli Arne Eidsett. Hann var einsa nallur og eitt sindur troystur aftaná túrin úr Noregi. Veðrið hevði ikki

verið av tí besta, hann var norðan í ættini.

– Tað hevur rullað illa á ferðini og svøvnurin hevur verið lítill. Ti kom tað væl við at koma inn um molan og leggja seg at sova á sløttum, sigur Arne Eidsett.

– Eg havi ikki boðað vinum mínum í Føroyum frá, at eg kom hendan vegin. Upprunliga ætlaði eg als ikki at koma til Føroyar í summari. Eg hevði ætlanir um at fara í Skagenrak at royna gamlar leiðir og síðan ætlaði eg at vitja fólk, eg kenni á suðurstrondini í Noregi, sigur Arne Eidsett.

– Eg havi havt vitan um summar av Guðrun Calligoro, sum eisini var í Føroyum seinasta summar. Hon skuldi sigla heilt til har

Arne Eidsett er á øðrum sinni í Føroyum, einsamallur í gamla útróðrabáti sínum. Mynd: Áki Hermanssen.

sum eg búgvi á Sunnmøre. Men hon setti upp í Mandal og fleyg til Sunnmøre. Ætlanin var, at eg skuldi fylgja henni suður aftur gjøgnum skergarðin. Men nú var hendan ætlanin av ongum og tí komi eg til Føroyar. Eg havi jú ørindi í Føroyum, sigur hann.

Hevur høgt steinin

Í afturfallinum á Kolbein liggur gravsteinurin yvir langabban. Væl surraður, soleiðis at hann ikki skuldi rósa. Hendan hevur hann

funnið nærhendis føðigardinum hjá langabbanum, Elias Brungot Petersen. Hesin doyði norðanfyrir Føroyar 3. juli 1896 umborð á einum norskskum hvalastíngara. Hann doyði av sjúku. Sama dagur vit práta við Arne Eidsett er júst hundrad ára dagurin fyri deyða langabbans.

– Eg havi ikki fingið øll neyðugu loyvi enn, men eg ætli mær at sigla til Klaksvíkar og sleppi eg, so seti eg steinin upp. Tað er ikki heilt vist hvar lang-

abbin liggur, men innan fyri eini triggjar metrar liggur hann. Um steininur ikki stendur beint uppi yvir leiðinum av langabba, tað hevur ikki so stóran týdning. Eg ætlaði at steininur skuldi standa upp 8. juli, sum er 100 ára dagurin fyri at langabbi er grivin, sigur Arne Eidsett.

Arne Eidsett visti ikki hvar langabbin var grivin í fjør, tá hann kom henda vegin. Hann visti bert at langabbin var grivin í Føroyum. Hann sóknaðist í

Sosialinum eftir um nakað kundi hjálpa sær at finna grøvina hjá langabbanum. Teodor Jacobsen, lærari úr Fuglafirði setti hann í samband við landsskjalasavnið. Savnið fann fram til at Elias Brungot Petersen var grivin í Klaksvík. Síðan hava klaksvíkingar hjálpt honum at finna grøvina.

Tjernobyl børnini hjá tannlækna í Havn

Tjernobylbørnini komu til Føroyar í øllum góðum mánadagin og í gjár vitjaðu tey Skúlatannlæknastovuna í Tróndargøtu í Havn

JUSTINUS LEIVSSON
EIDESGAARD

Tey 16 børnini úr Tjernobyl komu mánadagin fyrsta juli til Føroyar við Maersk Air flogfarinum. Flogfarið lendi klókkan 11.00 og bussurin hjá Toru Tourist stóð fyri teimum. Tey vóru síðan flutt á Gomlurætt og við Trónda til Skopun.

Mikudagin vóru børnini í Havn. Tey vitjaðu millum annað skúlatannlæknastovuna í Tróndargøtu. Hendan er annars í summarfrí nú, men í samband við vitjanina komu tannlæknar aftur til

arbeiðis.

Á tannlæknastovuni varð hugt eftir tonnnum. Tey tugdu eina tablett við litevni og skuldu síðan busta tenninar reinar, júst sum tá føroysk skúlabørn koma til tannlækna.

Við á ferðini eru fyra dreingir og 12 gentur. Tey reru frá 10-14 ára gomul, og vóru antin nýfødd, í móðurlívi, ella smábørn, tá herviliga vanlukkan rakti kjarnorkuverkið og økið kring hetta í Tjernobyl.

Eitt av endamálinum við at koma til Føroyar er fríská lutin. Børnini eru øll sum

Myndin er tikið í gjár meðan børnini vitjaðu skúlatannlæknarnar í Tróndargøtu. Mynd: Áki Hermanssen

ein illa fyrir av geislavirkinum frá vanlukkukinum. Ein av høvuðsvalleiðingunum er, at børnini hava so vánaliga imenveir. Hendan skal styrkjast við góðum mati, frískari luft og leiki í føroysku nátturuni.

Børnini hava eina langa

skrá, meðan tey eru í Føroyum. Tey skulu vitja ymsastaðni. Eitt nú á Zarepta og í Skálabotni, tey skulu vitja í Klaksvík og tey skulu vitja í Suðuroy. Í Suðuroy fara tey við vaktarskipinum Olavi Halga 24. juli og tey koma norðurattur 27. juli.

Tað er Scandinaviska Barnamissionin sum skipar fyri. Hendan eigur sera góðar stuðlar í Føroyum. Missionin er kend fyri at gera dygdargott hjálpararbeiði fyri børnum á Filippinunum. Sviin Sigvard Wallenberg er leiðari fyri bør-

unum úr Tjernobyl.

Scandinaviska Barnamissionin hevur fingið sera dyggan stuðul úr Skopun og tí er tað ikki av tilvild at teirra føroyska heim verður í Skopun. Kvinnur ymsastaðni úr landinum eru í løtuni í Skopun og hjálpa tí.